

Київський університет імені Бориса Грінченка
Інститут журналістики
Кафедра бібліотекознавства та інформології

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

О.Б. Жильцов

« 10 » _____ 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Сучасні інформаційні системи і технології в
бібліотечно-інформаційній діяльності та в архівах**

для студентів

спеціальності 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа

освітнього рівня першого (бакалаврського)

освітньої програми 029.00.02 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»

Київ – 2020

Розробник:

Ісаєнко Олександр Олександрович, кандидат історичних наук, доцент кафедри бібліотекознавства та інформології Інституту журналістики Київського університету імені Бориса Грінченка

Викладач:

Стамбол Ігор Іванович, кандидат історичних наук, доцент кафедри бібліотекознавства та інформології Інституту журналістики Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри бібліотекознавства та інформології

Протокол від 23 листопада 2020 року № 4

Завідувач кафедри

бібліотекознавства та інформології О.В. Воскобойнікова-Гузева

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»

23 листопада 2020 року № 4

Гарант освітньо-професійної програми О.В. Воскобойнікова-Гузева

Робочу програму перевірено

____.____.2020 р.

Заступник директора

Інституту журналістики з навчальної роботи О.А. Росінська

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. підпис (ПБ), «__»__20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. підпис (ПБ), «__»__20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. підпис (ПБ), «__»__20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. підпис (ПБ), «__»__20__ р., протокол № ____

ЗМІСТ

Зміст.....	3
1. Опис навчальної дисципліни.....	4
2. Мета та завдання навчальної дисципліни.....	5
3. Результати навчання за дисципліною.....	6
4. Структура навчальної дисципліни.....	7
5. Програма навчальної дисципліни.....	8
<i>Змістовий модуль 1.....</i>	<i>8</i>
<i>Змістовий модуль 2.....</i>	<i>9</i>
6. Контроль навчальних досягнень.....	9
<i>6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів.....</i>	<i>9</i>
<i>6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання...</i>	<i>11</i>
<i>6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.....</i>	<i>14</i>
<i>6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.....</i>	<i>14</i>
<i>6.5. Орієнтовний перелік питань до модульних.....</i>	<i>15</i>
<i>6.6. Шкала відповідності оцінок.....</i>	<i>16</i>
7. Навчально-методична карта дисципліни «Сучасні інформаційні системи і технології в бібліотечно-інформаційній діяльності та в архівах».....	18
8. Рекомендовані джерела.....	19
<i>Законодавчі і нормативно-правові документи.....</i>	<i>19</i>
<i>Основні.....</i>	<i>20</i>
<i>Додаткові.....</i>	<i>21</i>
<i>Інтернет джерела.....</i>	<i>23</i>
<i>Основні поняття і терміни курсу.....</i>	<i>24</i>

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання (денна)
Вид дисципліни	обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Загальний обсяг кредитів/годин	2 / 60
Курс	1
Семестр	2
Кількість змістових модулів з розподілом:	2
Обсяг кредитів	2
Обсяг годин, в тому числі:	60
Аудиторні	28
Модульний контроль	4
Семестровий контроль	—
Самостійна робота	28
Форма семестрового контролю	—

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни – вивчення особливостей основних технологічних процесів в бібліотеках та архівах, в основі яких лежать автоматизовані бібліотечно-інформаційні системи та сучасні інформаційно-комунікативні технології, розуміння основ функціонування сучасних бібліотечних та архівних установ та розвиток вмінь і навичок роботи в умовах електронного і цифрового середовища, постійного приросту інформаційних потоків, впровадження нових технічних засобів та програмного забезпечення.

Завдання дисципліни:

- опанувати теоретичний матеріал з основ інформаційної діяльності та сучасних інформаційних систем і технологій;
- знати класифікацію існуючих традиційних технологічних бібліотечно-бібліографічних процесів;
- розуміти можливості інформаційно-пошукових систем в електронному середовищі;
- набути знання та розвинути уміння практичних навичок організації технологічних процесів, націлених на часткову чи повну автоматизацію бібліотечно-бібліографічних та інформаційних процесів у бібліотеках і архівах.

Дисципліна спрямована на формування у студентів таких **фахових (професійних) програмних компетентностей** освітньої програми підготовки бакалаврів спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»:

ЗК-3 Здатність до письмової та усної комунікації державною та іноземною мовами. Навички використання інформаційних і комунікативних технологій.

ЗК-4 Комплексне розв'язання проблем. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел, з інформаційних ресурсів, джерел (електронних, письмових, архівних та усних) до виконання конкретних практичних завдань.

ФК-2 Здатність використовувати методи систематизації, пошуку, збереження, класифікації інформації для різних типів контенту та носіїв. Виконання спеціальних функцій, пов'язаних з розробленням і впровадженням технологічних процесів обробки, систематизації, комплектування, збереження фондів на різних носіях; надання різних інформаційно-бібліотечних послуг користувачам.

ФК-3 Здатність використовувати сучасні прикладні комп'ютерні технології та програмне забезпечення для вирішення завдань спеціальності.

Застосовувати інформаційні технології для вирішення практичних завдань бібліотечно-інформаційної галузі; конкретні методи бібліографування документів, анотування та реферування документної інформації, методи систематизації, предметизації та координатного індексування документів; здатність проводити інформаційний моніторинг на базі ресурсів Інтернет за конкретними запитами.

ФК-4 Здатність аналізувати закономірності функціонування потоків та масивів документів та електронних даних.

ФК-6 Здатність підтримувати ділову комунікацію з усіма суб'єктами інформаційного ринку, користувачами, партнерами, органами влади та управління, засобами масової інформації.

ФК-7 Здатність впроваджувати інноваційні технології виробництва інформаційних продуктів та послуг, підвищення якості інформаційного обслуговування користувачів бібліотек та архівів.

ФК-8 Здатність проектувати та створювати інформаційні системи, ресурси, продукти та послуги. Володіння знаннями основних компонентів маркетингу бібліотечно-інформаційних продуктів і послуг; уміння готувати тексти різних видів інформаційної реклами (в пресі, друковану, рекламу на вулиці і транспорті, радіорекламу, телерекламу); уміння формувати громадську думку про бібліотеки, архіви, здійснювати оперативну координацію структури і змісту додаткових платних послуг відповідно до ситуаційних (кон'юнктурних) змін зовнішнього середовища і внутрішньої роботи бібліотеки, архіву, інформаційного центру.

ФК-9 Здатність використовувати і вдосконалювати автоматизовані інформаційно-пошукові системи, організовувати цифрові архіви, електронні бібліотеки, проблемно-тематичні бази та банки даних. Можливість користуватись регламентованими джерелами інформації, методами, способами та засобами її обробки й зберігання; знаннями методики комплектування та використання книготорговельного репертуару, книготорговельних фірм, інформаційних, видавничих центрів, а також знання інформаційно-бібліографічних видань, у відділах комплектування національних, публічних, наукових, спеціальних бібліотек, дитячих, шкільних, архівах.

ФК-10 Здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності.

Діяльність студентів в Інформаційно-аналітичному центрі спрямована на отримання теоретичних знань, вмінь та набуття практичних навичок з предметного пошуку у вітчизняних та зарубіжних інформаційних ресурсах, аналізу різних видів документів (договори, угоди, програми, проекти тощо) та інформаційних ресурсів, необхідних майбутнім фахівцям інформаційної, бібліотечної та архівної справи.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви змістових модулів і тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт				
			Аудиторна				Самостійна
			Лекції	Семінари	Лабораторні	Модульні	
Змістовий модуль I. Електронні системи і технології в діяльності бібліотек та архівів							
1.1	Інформаційно-комунікативна складова діяльності сучасних бібліотек та архівів	8	2				
1.2	Веб-сайти вітчизняних районних і міських бібліотек: структура, наповнення, функціональність	6			2		2
1.3	Веб-сайти вітчизняних обласних бібліотек: структура, наповнення, функціональність	2			2		2
1.4	Веб-сайти вітчизняних бібліотек закладів вищої освіти: структура, наповнення, функціональність	2			2		2
1.5	Веб-сайти вітчизняних національних і державних бібліотек: структура, наповнення, функціональність	2			2		2
1.6	Веб-сайти вітчизняних міських та регіональних архівів: структура, наповнення, функціональність	2			2		2
1.7	Веб-сайти вітчизняних центральних архівів: структура, наповнення, функціональність	6			2		4
	Модульна контрольна робота	2				2	
	Разом за модулем 1	30	2		12	2	14
Змістовий модуль II. Пошукові системи і технології в діяльності бібліотек та архівів							
2.1	Визначення базових термінів курсу на основі аналізу різних інформаційних джерел	2			2		
2.2	Засоби автоматизації та технічні пристрої у вітчизняних та зарубіжних бібліотеках	2			2		
2.3	Засоби автоматизації та технічні пристрої у вітчизняних та зарубіжних архівах	8			2		6
2.4	Електронні каталоги вітчизняних та зарубіжних бібліотек	2			2		
2.5	Електронні каталоги вітчизняних та зарубіжних архівів	6			2		4
2.6	Спеціалізовані бази даних вітчизняних та зарубіжних бібліотек	6			2		4
2.7	Спеціалізовані бази даних вітчизняних та зарубіжних архівів	2			2		
	Модульна контрольна робота	2				2	
	Разом за модулем 2	30			14	2	14
	Разом за навчальним планом	60	2		26	4	28

5. ПРОГРАМА

Змістовий модуль I

Електронні системи і технології в діяльності бібліотек та архівів

Лекція 1

Інформаційно-комунікативна складова діяльності сучасних бібліотек та архівів (2 год.)

Сучасний етап розвитку та поширення інформаційних технологій в Україні дозволяє розглядати, зокрема, веб-сайт, як основний і надзвичайно дієвий інструмент дистанційного інформаційного обслуговування користувачів бібліотек та архівів.

На разі для сучасної бібліотеки є нормою ведення електронного каталогу нових надходжень і оперативне оновлення останнього на власному веб-сайті, формування та представлення тематичних списків літератури та повнотекстових документів, інформування про книжкові і мистецькі виставки та проведення культурно-масових заходів, представлення систематизованого переліку веб-посилань (лінків) з анотаціями, наведення впорядкованої довідкової соціальної чи наукової інформації тощо.

Сучасний користувач, з урахуванням значного пришвидшення життя і всіх соціально-економічних і політичних процесів, потребує створення і залучення у практику роботи веб-сайтів бібліотек та архівів активних інформаційних сервісів – замовлення літератури через Інтернет, надання довідкової інформації в дистанційному режимі, отримання вичерпної консультації в інтерактивному режимі.

Розвиток інформатики та відповідних технологій представлення та передачі даних стимулював потребу в модернізації традиційних механізмів розподілу та поширення інформаційних ресурсів та активізував експерименти з новими інформаційними технологіями для покращення і пришвидшення інформаційного обслуговування користувачів бібліотек та архівів, у тому числі в дистанційному режимі.

Надзвичайно стрімкий прогрес у галузі технологій передачі даних через комп'ютерні мережі зумовлює той факт, що генеральним напрямом розвитку інформаційного сервісу стає дистанційна форма обслуговування користувачів бібліотек та архівів шляхом формування, доступу та використання електронних ресурсів та засобів телекомунікаційного зв'язку.

Інструментами дистанційних форм обслуговування віддалених користувачів є веб-сайти, соціальні мережі та мобільні технології, які все активніше впроваджуються у практику роботи бібліотек та архівів.

Практичне заняття 1. Веб-сайти вітчизняних районних і міських бібліотек: структура, наповнення, функціональність (2 год.).

Практичне заняття 2. Веб-сайти вітчизняних обласних бібліотек: структура, наповнення, функціональність (2 год.).

Практичне заняття 3. Веб-сайти вітчизняних бібліотек закладів вищої освіти: структура, наповнення, функціональність (2 год.).

Практичне заняття 4. Веб-сайти вітчизняних національних і державних бібліотек: структура, наповнення, функціональність (2 год.).

Практичне заняття 5. Веб-сайти вітчизняних міських та регіональних архівів: структура, наповнення, функціональність (2 год.).

Практичне заняття 6. Веб-сайти вітчизняних центральних архівів: структура, наповнення, функціональність (2 год.).

Змістовий модуль II

Пошукові системи і технології в діяльності бібліотек та архівів

Практичне заняття 7. Визначення базових термінів курсу на основі аналізу різних інформаційних джерел (2 год.).

Практичне заняття 8. Засоби автоматизації та технічні пристрої у вітчизняних та зарубіжних бібліотеках (2 год.).

Практичне заняття 9. Засоби автоматизації та технічні пристрої у вітчизняних та зарубіжних архівах (2 год.).

Практичне заняття 10. Електронні каталоги вітчизняних та зарубіжних бібліотек (2 год.).

Практичне заняття 11. Електронні каталоги вітчизняних та зарубіжних архівів (2 год.).

Практичне заняття 12. Спеціалізовані бази даних вітчизняних та зарубіжних бібліотек (2 год.).

Практичне заняття 13. Спеціалізовані бази даних вітчизняних та зарубіжних архівів (2 год.).

6. КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Сучасні інформаційні системи і технології в бібліотечно-інформаційній діяльності та в архівах» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип покрокової звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти, де зазначено види й терміни контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю подано у табл. 6.1.

Таблиця 6.1

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

Вид діяльності	кількість балів за	Модуль 1	Модуль 2

		кількість одиниць	максимальна кількість балів	Кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	1	1	-	-
Відвідування лабораторних занять	1	6	6	7	7
Робота на лабораторному занятті	10	6	60	7	70
Виконання завдання для самостійної роботи	5	6	30	4	20
Модульна контрольна робота	25	1	25	1	25
Разом			122		122
Максимальна кількість балів: 244					
Розрахунок коефіцієнта: $244 : 100 = 2,4$ Студент набрав: 200 балів Оцінка: $200 : 2,4 = 83$ бали					

Методи контролю

Перевірка й оцінювання знань студентів здійснюється методами контролю та самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності (методи усного, письмового, практичного контролю та методи самоконтролю). Об'єктами контролю є систематичність, активність і результативність роботи студента впродовж семестру над вивченням програмного матеріалу дисципліни в межах аудиторних занять, а також виконання завдань для самостійного опрацювання.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять, він має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи.

Оцінювання самостійної роботи й активності на практичних заняттях здійснюється за такими критеріями:

- 1) розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються;
- 2) ступінь засвоєння фактичного матеріалу, який вивчається;
- 3) ознайомлення з базовою та додатковою рекомендованою літературою;
- 4) уміння поєднати теорію з практикою при розгляді конкретних ситуацій, розв'язанні завдань, винесених для самостійного опрацювання, і завдань, винесених на розгляд в аудиторії;
- 5) логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і під час виступів в аудиторії, уміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки.

Модульний контроль є результатом вивчення кожного модуля, який містить підсумок усіх форм поточного контролю та виконання модульної контрольної роботи. Завдання для проміжного контролю знань студентів охоплюють теми, які вивчаються в межах окремих модулів.

Кожний модуль включає бали за поточну роботу студента на практичних заняттях, виконання самостійної роботи, модульну контрольну роботу. Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ вчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності.

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання

Змістовий модуль I

Електронні системи і технології в діяльності бібліотек та архівів

(14 год.)

1. Проаналізувати веб-сайти зарубіжних національних та регіональних бібліотек (не менше 5 бібліотек зі щонайменше 3 країн ЄС). Приклад: Практична робота 1. Результати оформити у формі таблиці – 2 год.

2. Підготувати реферат на тему: «Бази даних: типологія, характеристика, технологія створення» – 2 год.

3. Проаналізувати веб-сайти зарубіжних публічних (наукових) та університетських бібліотек (не менше 5 бібліотек зі щонайменше 3 країн ЄС). Приклад: Практична робота 1. Результати оформити у формі таблиці – 2 год.

4. Підготувати реферат на тему: «Електронний каталог та імідж-каталог бібліотеки і архіву: технологія створення, принципи функціонування» – 2 год.

5. Проаналізувати веб-сайти зарубіжних центральних, міських та регіональних архівів (не менше 5 архівів зі щонайменше 3 країн ЄС). Приклад: Практична робота 1. Результати оформити у формі таблиці – 3 год.

6. Підготувати реферат на тему: «Електронний довідково-пошуковий апарат бібліотеки та архіву» – 3 год.

Змістовий модуль II

Пошукові системи і технології в діяльності бібліотек та архівів

(14 год.)

1. Вивчити використання засобів автоматизації та технічних пристроїв у вітчизняних та зарубіжних бібліотеках (національних, публічних, університетських, спеціальних тощо – не менше 4 бібліотек різних видів). Результати оформити у формі таблиці – 3 год.

1. Назва бібліотеки (архіву)

Назва засобу автоматизації чи технічного пристрою	Опис, сфера та умови використання, підрозділ застосування	Корисність, зручність, ефективність

2. Підготувати реферат на тему: «Засоби автоматизації в бібліотеці та архіві: типологія, основні сфери використання, ефективність (корисність)» – 3 год.

3. Вивчити використання засобів автоматизації та технічних пристроїв у вітчизняних та зарубіжних архівах чи архівних підрозділах (центральных, міських, районних, комерційних тощо – не менше 4 архівів різних видів). Приклад: Завдання 1 до Модуля 2. Результати оформити у формі таблиці – 4 год.

4. Підготувати реферат на тему: «Технічні пристрої в бібліотеці та архіві: типологія, основні сфери використання, ефективність (корисність)» – 4 год.

Самостійна робота студентів – один з основних засобів оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від аудиторних навчальних занять. Упровадження в практику навчальної програми різноманітних форм самостійної роботи активно сприяє модернізації навчального процесу шляхом подолання протиріч між трансляцією знань і їх засвоєнням у взаємозв'язку теорії та практики.

Головною метою самостійної роботи є закріплення, розширення та поглиблення набутих у процесі аудиторної роботи знань, умінь і навичок, а також самостійне вивчення та засвоєння нового матеріалу під керівництвом викладача, але без його безпосередньої участі.

Питання, що виникають у студентів стосовно виконання запланованих завдань, вирішуються на консультаціях, які проводять згідно з графіками, затвердженими кафедрою.

Самостійна робота студентів передбачена до кожної теми курсу, зміст якої полягає в таких положеннях:

- самостійне вивчення теоретичних, історичних і науково-практичних тем;
- самостійна робота з джерелами та літературою з метою кращого засвоєння програмного матеріалу після відвідування лекцій;
- підготовка наукових повідомлень, інформаційних довідок;
- підготовка вибіркового дослідного завдання на базі критичного огляду наукових публікацій, розроблення пропозицій щодо вирішення актуальних проблем або прогнозів за обраною тематикою;
- презентація та захист результатів виконання вибіркового дослідницького завдання на практичному занятті.

Одним із видів самостійної роботи є опрацювання лекційного матеріалу, визначення головного в змісті лекції, засвоєння її основних моментів. При цьому не слід дослівно записувати за лектором, а своїми словами фіксувати

найсуттєвіше: тему, її основні питання та положення. На сторінках конспекту варто залишати широкі поля для додаткових поміток під час самостійної роботи над літературою.

Для систематизації отриманих знань з дисципліни до кожної наступної теми слід ретельно готуватись: систематично опрацьовувати матеріал попередньої лекції, рекомендовану літературу, повторювати пройдений матеріал, на який лектор посилається при викладанні нового. Якщо з певних причин лекція пропущена, її необхідно законспектувати й опрацювати самостійно, незрозумілі питання з'ясувати на консультації.

Основні види самостійної роботи студентів з дисципліни: вивчення лекційного матеріалу, опрацювання рекомендованої літератури, самоконтроль рівня засвоєння програмного матеріалу, написання рефератів.

Критерії оцінки результатів самостійної роботи.

У процесі виконання самостійної роботи викладач оцінює:

- рівень засвоєння студентом навчального матеріалу, винесеного на самостійне опрацювання;
- вміння використовувати теоретичні знання при виконанні практичних задач;
- обґрунтованість та логічність викладення самостійно вивченого матеріалу;
- повноту розкриття теми дослідження;
- оформлення матеріалів згідно з висунутими вимогами;
- максимальна кількість балів за 1 (одне) виконане завдання – 5.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Формою проведення модульного контролю є модульна контрольна робота, яка є комбінованою і складається з 1 (одного) теоретичного питання (письмова відповідь) та виконання 1 (одного) практичного завдання на комп'ютері з доступом до мережі Інтернет – 25 балів.

Кожне з двох завдань оцінюється максимально в 12,5 балів.

Головними критеріями оцінювання знань і вмінь студентів є логічність, структурованість і повнота викладу матеріалу при письмовій відповіді на теоретичне питання та правильність, точність і оперативність виконання практичного завдання.

<i>Максимальна кількість балів для кожного питання – 12,5</i>	<i>Критерії оцінювання</i>
12,5 – 10	Дана повна і точна чи майже повна і точна відповідь на питання, матеріал викладено в основному логічно і структуровано / Практичне завдання виконане в основному правильно у повному обсязі
9,5 – 7,5	Дана неповна і не зовсім точна відповідь на питання, матеріал викладено переважно логічно і структуровано / Практичне завдання виконане переважно правильно з невеликими неточностями чи не в повному обсязі

7 – 5	Дана часткова відповідь на питання, виклад матеріалу не має достатньої логіки та майже не структурований / Практичне завдання виконане частково зі значними неточностями та не в повному обсязі
4,5 – 0	Дана фрагментарна відповідь на питання, виклад матеріалу не логічний та не структурований / Практичне завдання виконане фрагментарно

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Форми проведення семестрового контролю, який проводиться з метою оцінювання результатів навчання після закінчення вивчення дисципліни за результатами двох модулів, не передбачено.

6.5. Орієнтовний перелік питань та завдань для модульних робіт

Модуль 1

Теоретичні питання

1. Типи баз даних: характеристика, приклади.
2. База даних: визначення, характеристика, технологія створення.
3. Електронний каталог: визначення, технологія створення, приклади.
4. Імідж-каталог: визначення, технологія створення, приклади.
5. Бібліографічна база даних: визначення, технологія створення, приклади.
6. Реферативна база даних: визначення, технологія створення, приклади.
7. Повнотекстова база даних: визначення, технологія створення, приклади.
8. Спеціальні (спеціалізовані) бази даних: визначення, технологія створення, приклади.
9. Бази даних на окремі частини фондів (окремі види документів): визначення, технологія створення, приклади.
10. Дати типову характеристику веб-сайтам вітчизняних районних і міських бібліотек за структурою, наповненням, функціональністю.
11. Дати типову характеристику веб-сайтам вітчизняних обласних бібліотек за структурою, наповненням, функціональністю.
12. Дати типову характеристику веб-сайтам вітчизняних провідних університетських бібліотек за структурою, наповненням, функціональністю.
13. Дати типову характеристику веб-сайтам вітчизняних національних і державних бібліотек за структурою, наповненням, функціональністю.
14. Дати типову характеристику веб-сайтам вітчизняних центральних архівів за структурою, наповненням, функціональністю.
15. Дати типову характеристику веб-сайтам вітчизняних міських та регіональних архівів за структурою, наповненням, функціональністю.

Практичні завдання

1. Проаналізувати довідково-пошуковий апарат, представлений на веб-сайті конкретної бібліотеки та архіву.

2. Дати порівняльну характеристику спеціалізованим базам даних на веб-сайтах 2 бібліотек чи архівів.

Модуль 2

Теоретичні питання

16. Електронний довідково-пошуковий апарат бібліотеки: визначення, склад, характеристика.

17. Електронний довідково-пошуковий апарат архіву: визначення, склад, характеристика.

18. Дати характеристику (технологія створення, особливості наповнення і використання, завдання, контингент користувачів тощо) і навести приклади функціонування спеціалізованих баз даних в бібліотеках.

19. Дати характеристику (технологія створення, особливості наповнення і використання, завдання, контингент користувачів тощо) і навести приклади функціонування спеціалізованих баз даних в архівах.

20. Засоби автоматизації в бібліотеці: типологія, основні сфери використання, ефективність (корисність).

21. Засоби автоматизації в архіві: типологія, основні сфери використання, ефективність (корисність).

22. Засоби механізації в бібліотеці: типологія, основні сфери використання, ефективність (корисність).

23. Засоби механізації в архіві: типологія, основні сфери використання, ефективність (корисність).

24. Технічні засоби в бібліотеці: типологія, основні сфери використання, ефективність (корисність).

25. Технічні засоби в архіві: типологія, основні сфери використання, ефективність (корисність).

Практичні завдання

1. Дати оцінку пошуковим можливостям, доступних користувачу на веб-сайті бібліотеки та архіву.

2. Проаналізувати дистанційний електронний сервіс, представлений на веб-сайті бібліотеки та архіву.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Таблиця 6.6

Оцінка	Рейтингова оцінка	Кількість балів
Відмінно	A	90 – 100
Дуже добре	B	82 – 89
Добре	C	75 – 81
Задовільно	D	69 – 74
Достатньо	E	60 – 68
Незадовільно	FX – F	0 – 59

7. Навчально-методична карта дисципліни «Сучасні інформаційні системи і технології в бібліотечно-інформаційній діяльності та в архівах»

Разом: 60 год., лекції – 2 год., практичні заняття – 26 год., самостійна робота – 28 год., мк – 4 год.

Тиждень	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	XIV
Модуль	Змістовий модуль 1							Змістовий модуль 2						
Назва модуля	Електронні системи і технології в діяльності бібліотек та архівів							Пошукові системи і технології в діяльності бібліотек та архівів						
Кількість балів за модуль	122 бали							122 бали						
Лекції	Відвідування – 1 бал													
Теми лекцій	Інформаційно-комунікативна складова діяльності сучасних бібліотек та архівів – 1 б.													
Лабораторні	Відвідув. – 6 б., виконання – 60 б.							Відвідув. – 7 б., виконання – 70 б.						
Теми лабораторних занять	Веб-сайти вітчизняних районних і міських бібліотек: структура, наповнення, функціональність – 1+10 б. Веб-сайти вітчизняних обласних бібліотек: структура, наповнення, функціональність – 1+10 б. Веб-сайти вітчизняних бібліотек закладів вищої освіти: структура, наповнення, функціональність – 1+10 б. Веб-сайти вітчизняних національних і державних бібліотек: структура, наповнення, функціональність – 1+10 б. Веб-сайти вітчизняних міських та регіональних архівів: структура, наповнення, функціональність – 1+10 б. Веб-сайти вітчизняних центральних архівів: структура, наповнення, функціональність – 1+10 б.							Визначення базових термінів курсу на основі аналізу різних інформаційних джерел – 1+10 б. Засоби автоматизації та технічні пристрої у вітчизняних та зарубіжних бібліотеках – 1+10 б. Засоби автоматизації та технічні пристрої у вітчизняних та зарубіжних архівах – 1+10 б. Електронні каталоги вітчизняних та зарубіжних бібліотек – 1+10 б. Електронні каталоги вітчизняних та зарубіжних архівів – 1+10 б. Спеціалізовані бази даних вітчизняних та зарубіжних бібліотек – 1+10 б. Спеціалізовані бази даних вітчизняних та зарубіжних архівів – 1+10 б.						
Самостійна робота	5х6=30 балів							5х4=20 балів						
Види поточно-го контролю	Модульна контрольна робота 1 – 25 балів							Модульна контрольна робота 2 – 25 балів						

8. Рекомендовані джерела Нормативні документи

1. ДСТУ ISO/IEC 2382-17:2005. Бази даних (ISO/IEC 2382-17:1999, IDT) / пер. і наук.-техн. ред. О. Перевозчикова [та ін.]. – На заміну ДСТУ 2874-94; Чинний від 01.10.2006. – [Б. м.] : [б.в.], 2007. – IV, 38 с.

2. Інформаційні технології. Система стандартів з баз даних. Концепції та термінологія для концептуальної схеми й інформаційної бази. – Введ. 1998.07.01. – Офіц. вид. – Київ : Вид-во Держстандарту України, 1998. – Різн. паг. – (Державні стандарти України).

3. Інформаційні технології: Словник термінів. – Київ : Держспожив-стандарт України, 2005. – (Національний стандарт України).

4. Про бібліотеки і бібліотечну справу [Електронний ресурс] : Закон України. – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/32/95-вр>, вільний. – Назва з екрану.

5. Про доступ до публічної інформації [Електронний ресурс] : Закон України. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2939-17>, вільний. – Назва з екрану.

6. Про електронні документи та електронний документообіг [Електронний ресурс] : Закон України. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/851-15>, вільний. – Назва з екрану.

7. Про інформацію [Електронний ресурс] : Закон України. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>, вільний. – Назва з екрану.

8. Про Національну програму інформатизації [Електронний ресурс] : Закон України. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/74/98-вр>, вільний. – Назва з екрану.

9. Про схвалення Концепції Державної цільової національно-культурної програми створення єдиної інформаційної бібліотечної системи «Бібліотека-XXI» [Електронний ресурс] : розпорядження Кабінету Міністрів України від 23 груд. 2009 р. № 1579-р. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/956-2011-п>, вільний. – Назва з екрану.

10. Про схвалення Стратегії розвитку інформаційного суспільства в Україні [Електронний ресурс] : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 15.05.2013 № 386-р. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/386-2013-п>, вільний. – Назва з екрану.

Основні

1. Антоненко І. П., Голубев Ю. В. Інформаційна технологія створення та ведення бази авторитетних даних найменувань колективних авторів // Наукові праці Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ, 2000. – Вип. 5. – С. 296–302.
2. Бази даних служби довідково-бібліографічного обслуговування : анот. каталог / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського ; упоряд. Т. В. Добко. – Київ : [б.в.], 1996. – 20 с.
3. Буланова І. К. Електронні бази даних іноземними мовами в обласній науковій бібліотеці: аналіз використання // Науково-практична конференція «Електронні ресурси в бібліотеках – 2004» :

Матеріали конф., 17-21 трав. 2004 р., м. Миколаїв. – Київ : ТОВ «ІММ «Фраксім», 2004. – С. 18–20.

4. Бібліотечні каталоги як інформаційно-пошукові системи : навч. посіб. / Харківська держ. академія культури ; Н. М. Кушнарєнко (наук.ред.), В. В. Сєдих (авт.-уклад.). – Харків : ХДАК, 2003. – 193 с. – (Культура та освіта).
5. Копанєва В. Бібліотека в середовищі цифрової науки: системно-інтеграційна взаємодія: монографія. – Київ: Ліра-К, 2020. – 322 с.
6. Морзе Н. В. Бази даних у навчальному процесі : навч.-метод. посіб. / АПН України, Ін-т інформ. технологій і засобів навчання. – Київ : Комп'ютер, 2007. – 120 с.: рис., табл. – (Серія «Бібліотека вчителя інформатики»; №4).
7. Семантичні технології у науковій бібліотеці [Текст] : [колект.] монографія / [Т. Ю. Власова та ін. ; відп. ред. К. В. Лобузіна] ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. - Київ : НБУВ, 2019. - 311 с.

Додаткові

1. Балагура І. В. Перспективи розвитку реферативної бази даних «Україніка наукова» та реферативного журналу «Джерело» // Наукові праці Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського / Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського. – Київ : Нілан-ЛТД, 2012. – Вип. 3: Науково-методичні та організаційні засади інформаційно-аналітичного забезпечення педагогічної науки, освіти і практики України: стан та перспективи. – С. 116–126.

2. Бодак О. П. Повнотекстова база даних «Рукописна та книжкова спадщина України» як електронний науково-інформаційний ресурс Інституту рукопису Національної бібліотеки України імені В.І.Вернадського // Рукописна та книжкова спадщина України: археографічні дослідження унікальних архівних та бібліотечних фондів / НАН України, Нац. б-ка України ім. В.І.Вернадського. – Київ, 2010. – Вип. 14. – С. 359–371.

3. Бодак О., Федорчук А. Електронний інформаційний ресурс «Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського у дзеркалі газетної періодики» // Бібл. вісн. – 2011. – № 5. – С. 33–37.

4. Воловенко Т. Реферативна база даних як інформаційний ресурс бібліотеки // Бібліотечний вісник. – 2015. – № 4. – С. 3–7.

5. Дерлеменко В. В. Закордонні бібліографічні ресурси – на службу сільському господарству України // Вісник аграрної науки. – 2012. – № 1. – С. 52–53.

6. Добровська С. В. Напрями використання інтегрованої реферативної бази даних «Україніка наукова» // Наукові праці Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського / Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського. – Київ : Нілан-ЛТД, 2012. – Вип. 3: Науково-методичні та організаційні засади інформаційно-аналітичного

забезпечення педагогічної науки, освіти і практики України: стан та перспективи. – С. 109-116.

7. Добрянська Т. База даних українських кириличних кодексів XVII ст. Інституту рукопису НБУВ (створення та перспективи розвитку) // Наукові праці Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського. – 2014. – Вип. 40. – С. 305–316.

8. Дорофєєва О. Удосконалення доступу до галузевого веб-ресурсу (на прикладі реферативної бази даних порталу Державної науково-педагогічної бібліотеки України ім. В. О. Сухомлинського) // Бібл. вісн. – 2010. – № 1. – С. 3–10.

9. Жулі Т. Використання існуючих ресурсів для створення проблемно-орієнтованих баз даних // Вісник Книжкової палати. – 2009. – № 2. – С. 26–27.

10. Заболотна М. Науковий каталог Почаївських кириличних стародруків: проблеми створення електронної бази // Бібліотечний вісник. – 2008. – № 4. – С. 3–7.

11. Збанацька О. Документна евристика в системі управління знаннями / Оксана Збанацька // Бібліотечний вісник. — 2018. — № 6. — С. 3–6.

12. Каталоги, картотеки та бази даних Донецької обласної універсальної наукової бібліотеки ім. Н. К. Крупської : путівник / уклад. І. Є. Корольова ; ред. О. В. Рязанцева. – Донецьк : [б.в.], 2005. – 24 с.

13. Каталоги та інформаційний пошук : матеріали наук.-практ. семінару у межах секції МОН України з оброб. док. та ведення довідк. апарату, 27 листоп. 2009 р., Харків / Асоц. сучас. інформ. технологій, Харк. держ. ун-т харчування та торгівлі, Харк. нац. ун-т радіоелектрон. – Харків, 2010. – 104 с.

14. Кириленко С. Е. Архітектура та технологія наповнення реферативної бази даних «Україніка наукова» // Наукові праці Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського / Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського. – Київ : Нілан-ЛТД, 2012. – Вип. 3: Науково-методичні та організаційні засади інформаційно-аналітичного забезпечення педагогічної науки, освіти і практики України: стан та перспективи. – С. 100–109.

15. Котлярова Т. В. Рід Марковичів (Маркевичів) у базі даних «Персоналії» Інституту біографічних досліджень НБУВ // Українська біографістика = Biographistica Ukrainica : зб. наук. пр. – 2013. – Вип. 10. – С. 431–442.

16. Лісов П. М., Масоянко П. П. Проблеми і технології продукування інформаційних ресурсів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.iai.kpi.ua/archive/2007>, вільний. – Назва з екрану.

17. Лобузіна К. Тематичний пошук в електронних каталогах національних бібліотек / Катерина Лобузіна, Світлана Галицька // Бібліотечний вісник. — 2019. — № 1. — С. 12–18.

18. Мацюк Г. Представлення знань у вузько-спеціальних предметних областях за допомогою тезауруса / Галина Мацюк, Наталія Кунанець // Бібліотечний вісник. — 2019. — № 1. — С. 19–23.

19. Медвідь Т. П. Систематизація бібліотечно-інформаційних баз даних з

питань сільського господарства як можливість відображення нових знань галузі // Бібл. вісн. – 2012. – № 2. – С. 26–30.

20. Науково-методичні рекомендації з виявлення, відбору та опрацювання краєзнавчих документів для бази даних «Історія міст і сіл України» / Нац. іст. б-ка України. – Київ : Нац. іст. б-ка України, 2016. – 75 с. : іл.

21. Покровська Г. Особливості використання регіональних інтернет-ресурсів при підготовці джерельної бази бібліотечного інформаційно-аналітичного продукту // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського. – 2015. – Вип. 41. – С. 531–542.

22. Світайло В. К. Центральна наукова сільськогосподарська бібліотека УААН на шляху до створення електронного каталогу // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / НАН України, НБУВ. – Київ, 2002. – Вип. 8. – С. 84–88.

23. Створення баз даних документів, визначених для включення до державного реєстру національного культурного надбання, за допомогою системи автоматизації бібліотек ІРБІС : рекомендації. – Київ, 2002. – 19 с.

24. Третяк Т., Федорчук А. Особливості методики опрацювання газетних публікацій для формування бази даних інформаційно-аналітичної системи «Імідж бібліотечної справи та бібліотек України в газетній періодиці» // Наукові праці НБУВ. – 2004. – Вип. 13. – С. 288–298.

25. Ціборовська-Римарович І. Електронна база даних видань друкарні Бердичівського монастиря босих кармелітів: доцільність та перспективи створення // Наукові праці Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ, 2008. – Вип. 22. – С. 231–239.

26. Чекмарьов А. О., Соловяненко Д. В. Веб-технології та ресурси в науковій бібліотеці // Бібл. вісн. – 2008. – № 6. – С. 12–14.

Інтернет-джерела

1. Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого – організаційний та науково-методичний центр для обласних універсальних наукових, районних, міських і сільських бібліотек України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : URL : <http://nplu.org> – Назва з екрану.

2. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського – організаційний та науково-методичний центр для бібліотек науково-дослідних установ Національної академії наук України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : URL : <http://www.nbu.gov.ua> – Назва з екрану.

3. Національна наукова медична бібліотека України – організаційний та науково-методичний центр для обласних наукових медичних бібліотек, бібліотек медичних закладів вищої освіти та медичних і лікувально-профілактичних установ України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : URL : <https://library.gov.ua> – Назва з екрану.

4. Національна наукова сільськогосподарська бібліотека – організаційний та науково-методичний центр для сільськогосподарських бібліотек закладів вищої освіти, бібліотек науково-дослідних установ Національної академії

аграрних наук України та бібліотек агрономічних станцій України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : URL : <http://dns.gb.com.ua> – Назва з екрану.

5. Національна бібліотека України для дітей – організаційний та науково-методичний центр для обласних, районних і міських дитячих бібліотек України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : URL : <http://www.chl.kiev.ua> – Назва з екрану.

6. Державна бібліотека України для юнацтва – організаційний та науково-методичний центр для обласних, районних і міських юнацьких бібліотек України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : URL : <http://www.4uth.gov.ua>

7. Державна наукова архітектурно-будівельна бібліотека імені В. Г. Заболотного – організаційний та науково-методичний центр для бібліотек закладів вищої освіти з питань будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства, є вітчизняним депозитарієм літератури з питань будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : URL : <http://www.dnabb.org> – Назва з екрану.

8. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського – організаційний та науково-методичний центр освітянських бібліотек Міністерства освіти і науки України та Національної академії педагогічних наук України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : URL : <http://dnpb.gov.ua/ua/> – Назва з екрану.

9. Державна архівна служба України – здійснює організацію формування, обліку та зберігання документів Національного архівного фонду України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : URL : <http://www.archives.gov.ua> – Назва з екрану.

10. Державний архів міста Києва – регіональна державна архівна установа, що здійснює приймання, опис і зберігання документів з історії Києва, починаючи з XVII століття і до сьогодення [Електронний ресурс]. – Режим доступу : URL : <http://www.kiev-arhiv.gov.ua> – Назва з екрану.

11. Центральний державний історичний архів України, м. Київ – зберігає документи, що висвітлюють історію України періоду її входження до складу Литви і Польщі (з XIV до кінця XVIII ст.), Росії (з першої половини XVII ст. до Лютневої революції 1917 р. в Росії) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : URL : <http://cdiak.archives.gov.ua>

12. Центральний державний історичний архів України, м. Львів – зберігає документи різних історичних епох: Галицько-Волинської держави (XIII-XIV ст.), Великого Литовського князівства і Речі Посполитої (XIV-XVIII ст.), Австрійської та Австро-Угорської монархії (1772-1918), Західно-Української Народної Республіки (1918-1919), Української Народної Республіки (1917-1921), міжвоєнної Польщі (1919-1939), періодів радянської (1939-1941) і німецької (1941-1944) окупацій, радянського періоду (після 1944) й незалежної України (після 1991). [Електронний ресурс]. – Режим доступу : URL : <http://tsdial.archives.gov.ua> – Назва з екрану.

13. Центральний державний архів вищих органів влади та управління

України – зберігає документи з історії революційного руху і документи центральних державних установ України з 1917 р. і до сьогодні [Електронний ресурс]. – Режим доступу : URL : <http://tsdavo.gov.ua> – Назва з екрану.

14. Центральний державний архів громадських об'єднань України – зберігає документи політичних партій, рухів та об'єднань громадян, що діяли з початку XX ст. в Україні і до сьогодні [Електронний ресурс]. – Режим доступу : URL : <http://cdago.gov.ua> – Назва з екрану.